

URZĄD STATYSTYCZNY W OPOLU

ul. ks. Hugona Kołłątaja 5B, 45-064 Opole

Informacja sygnalna

Data opracowania – czerwiec 2017

e-mail: SekretariatUSopl@stat.gov.pl Internet: <http://opole.stat.gov.pl>
tel. 77 423 01 10–11, 77 423 10 01 fax 77 423 01 25

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

w województwie opolskim w I kwartale 2017 r.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w I kwartale 2017 r. Do uogólnienia wyników badania na populację generalną wykorzystano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

Liczba ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie opolskim w I kwartale 2017 r. wynosiła 756 tys. osób i zmniejszyła się w relacji do poprzedniego kwartału oraz analogicznych okresów 2016 r. i 2010 r. (odpowiednio: o 0,8%, o 0,9% i o 1,9%).

W I kwartale 2017 r. ludność aktywna zawodowo stanowiła 55,3% ogółu ludność w rozpatrywanym wieku i liczyła 418 tys. osób (z tego 396 tys. pracujących i 22 tys. bezrobotnych). Liczba osób biernych zawodowo ukształtowała się na poziomie 337 tys. osób.

W porównaniu z poprzednim kwartałem grupa osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się (o 1,2%), natomiast w ciągu roku nieznacznie wzrosła (o 0,2%). W relacji do I kwartału 2010 r. liczba aktywnych zawodowo była mniejsza o 1,2%. Wśród aktywnych zawodowo liczba pracujących spadła w stosunku do poprzedniego kwartału, a wzrosła w ujęciu rocznym i w odniesieniu do I kwartału 2010 r. Zbiorowość osób bezrobotnych zwiększyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem, natomiast zmniejszyła w relacji do I kwartału 2016 r. i 2010 r.

W I kwartale 2017 r. liczebność osób biernych zawodowo zmalała zarówno w stosunku do poprzedniego kwartału, jak i analogicznych okresów 2016 r. i 2010 r.

W wyniku zmian zachodzących w aktywności ekonomicznej ludności w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. wystąpił wzrost obciążenia pracujących osobami niepracującymi, tj. osobami bezrobotnymi i biernymi zawodowo. W I kwartale 2017 r. w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadało 907 niepracujących (w IV kwartale 2016 r. – 879, w I kwartale 2016 r. – 937, a w I kwartale 2010 r. – 1081). W kraju współczynnik ten wynosił odpowiednio: 880, 880, 918 i 1038.

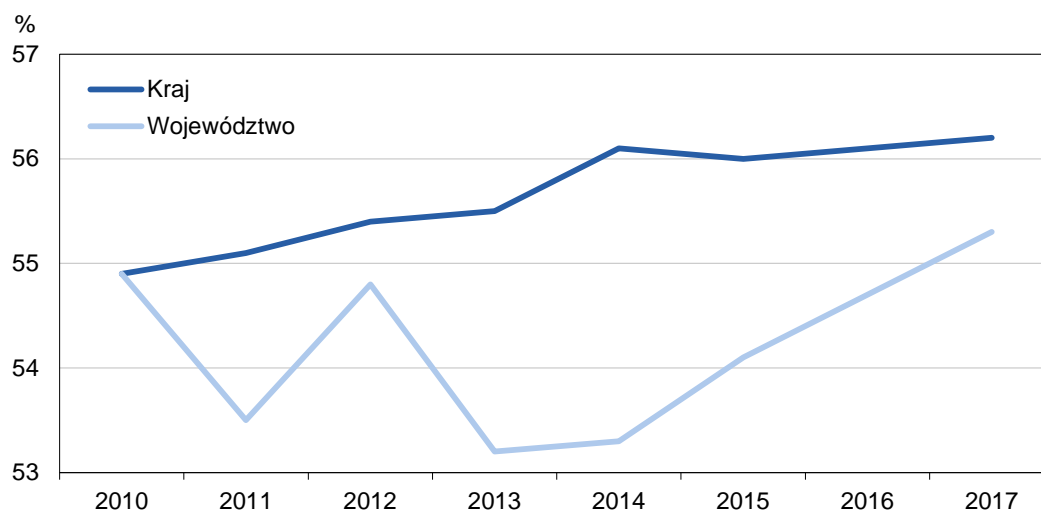
W odniesieniu do kraju województwo opolskie charakteryzowało się:

- niższym współczynnikiem aktywności zawodowej (o 0,9 p. proc.),
- niższym wskaźnikiem zatrudnienia (o 0,8 p. proc.),
- niższą stopą bezrobocia (o 0,1 p. proc.).

Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej w województwie opolskim w I kwartale 2017 r. kształtował się na poziomie 55,3% i zmniejszył się o 0,2 p. proc. w relacji do poprzedniego kwartału, natomiast był wyższy niż rok wcześniej i w I kwartale 2010 r. (odpowiednio: o 0,6 p. proc. i o 0,4 p. proc.). Podobnie jak w poprzednich okresach, wyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano dla mężczyzn niż kobiet (67,0% wobec 44,9%).

W ujęciu kwartalnym wskaźnik ten zwiększył się wśród mężczyzn (o 1,0 p. proc.) oraz na wsi (o 0,8 p. proc.), a spadł wśród kobiet (o 0,9 p. proc.) i w miastach (o 0,8 p. proc.). Na przestrzeni roku omawiany miernik wzrósł wśród mężczyzn (o 2,1 p. proc.) oraz w miastach i na wsi (po 0,8 p. proc.), a obniżył się wśród kobiet (o 0,3 p. proc.).

Wykres 1. **Współczynnik aktywności zawodowej w I kwartale**

Dla osób w wieku produkcyjnym omawiany współczynnik w I kwartale 2017 r. wynosił 75,5% i wykazywał tendencję rosnącą (wyższy o 0,4 p. proc. niż w poprzednim kwartale, o 1,0 p. proc. w ujęciu rocznym i o 3,3 p. proc. w stosunku do I kwartału 2010 r.). Rozpatrując grupy wieku, najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej przyjmował dla osób w grupie 35–44 lata (86,3% wobec 86,3% w poprzednim kwartale i 86,2% przed rokiem), natomiast najniższą w grupie 55 lat i więcej (24,1% wobec 25,1% w poprzednim kwartale i 23,3% przed rokiem).

Przyjmując jako kryterium poziom wykształcenia, największą wartość współczynnika aktywności zawodowej odnotowano dla osób legitymujących się wykształceniem wyższym (81,3% wobec 80,8% w poprzednim kwartale i 81,5% przed rokiem), a najmniejszą – dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (15,8% wobec odpowiednio: 17,2% i 14,7%). W skali roku największy wzrost współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 5,3 p. proc.), a największy spadek wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym (po 1,8 p. proc.). W relacji do I kwartału 2010 r. największy wzrost współczynnika wystąpił wśród osób posiadających wykształcenie wyższe (o 3,3 p. proc.), a największy spadek dotyczył osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 5,5 p. proc.).

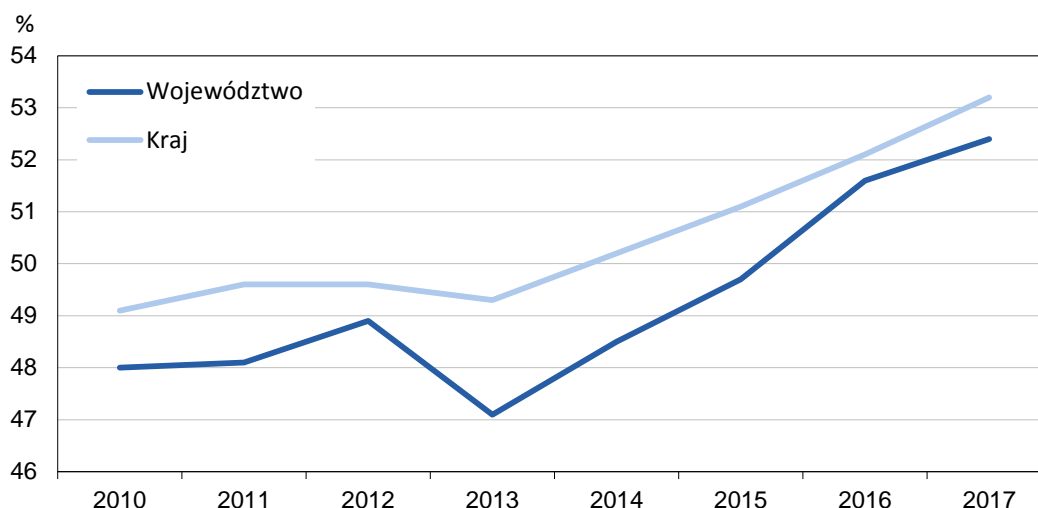
PRACUJĄCY

W I kwartale 2017 r. w województwie opolskim liczba pracujących wynosiła 396 tys. i była niższa o 2,2% niż w poprzednim kwartale, natomiast wyższa w stosunku do analogicznych okresów 2016 r. i 2010 r. (odpowiednio: o 0,5% i o 7,0%). Na przestrzeni kwartału spadła w większym stopniu liczba pracujących kobiet niż mężczyzn (o 4,6% wobec 0,4%), a także pracujących mieszkańców miast niż wsi (o 2,8% wobec 1,6%). W ciągu roku nastąpił wzrost liczby pracujących mężczyzn (o 2,7%) oraz mieszkańców wsi (1,6%), a spadek liczby kobiet (o 2,4%) i mieszkańców miast (o 0,5%).

W strukturze pracujących w I kwartale 2017 r. przeważali mężczyźni, których udział wynosił 58,3% i był wyższy niż w poprzednim kwartale oraz analogicznym okresie 2016 r. (odpowiednio: o 1,0 p. proc. i o 1,2 p. proc.).

Rozpatrując wiek pracujących, w I kwartale 2017 r. zwiększenie liczby pracujących, w skali kwartału, odnotowano jedynie w najmłodszej grupie wieku (15–24 lata), tj. o 9,7%. W relacji do analogicznego kwartału 2016 r. liczba pracujących w tej grupie wieku również wzrosła (o 3,0%), natomiast była niższa (o 12,8%) w stosunku do I kwartału 2010 r. Największy spadek liczby pracujących na przestrzeni kwartału odnotowano w grupie osób w wieku 45–54 lata (o 6,3%). Ich liczba była niższa także w porównaniu z analogicznymi okresami 2016 r. i 2010 r. (odpowiednio: o 3,2% i o 10,9%).

Wykres 2. Wskaźnik zatrudnienia w I kwartale

Liczba pracujących w I kwartale 2017 r. wśród grup wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia zwiększyła się, w ujęciu kwartalnym, wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, wyższym, a także zasadniczym zawodowym (odpowiednio: o 3,1%, o 1,7% i o 0,8%). W pozostałych grupach wystąpił jej spadek (największy wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 10,5%). Na przestrzeni roku wzrost liczby pracujących odnotowano dla osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, gimnazjalnym i niższym oraz wykształceniem wyższym (odpowiednio: o 10,0%, o 5,0% i o 1,7%). Najbardziej zmalała liczba pracujących legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 2,9%). W porównaniu z I kwartałem 2010 r. liczebność pracujących osób z wykształceniem wyższym wzrosła prawie o połowę (o 49,4%), a o 10,0% grupy osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. W pozostałych grupach odnotowano spadki (największy wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – o 27,6%).

Wśród pracujących w I kwartale 2017 r. największy udział odnotowano dla osób z wykształceniem wyższym (30,6%) oraz zasadniczym zawodowym (30,1%), natomiast najniższy – dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (5,3%).

Wskaźnik zatrudnienia w I kwartale 2017 r. w województwie opolskim wynosił 52,4%, tj. mniej o 0,7 p. proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem, natomiast więcej w stosunku do analogicznych okresów 2016 r. i 2010 r. (odpowiednio: o 0,8 p. proc. i o 4,4 p. proc.).

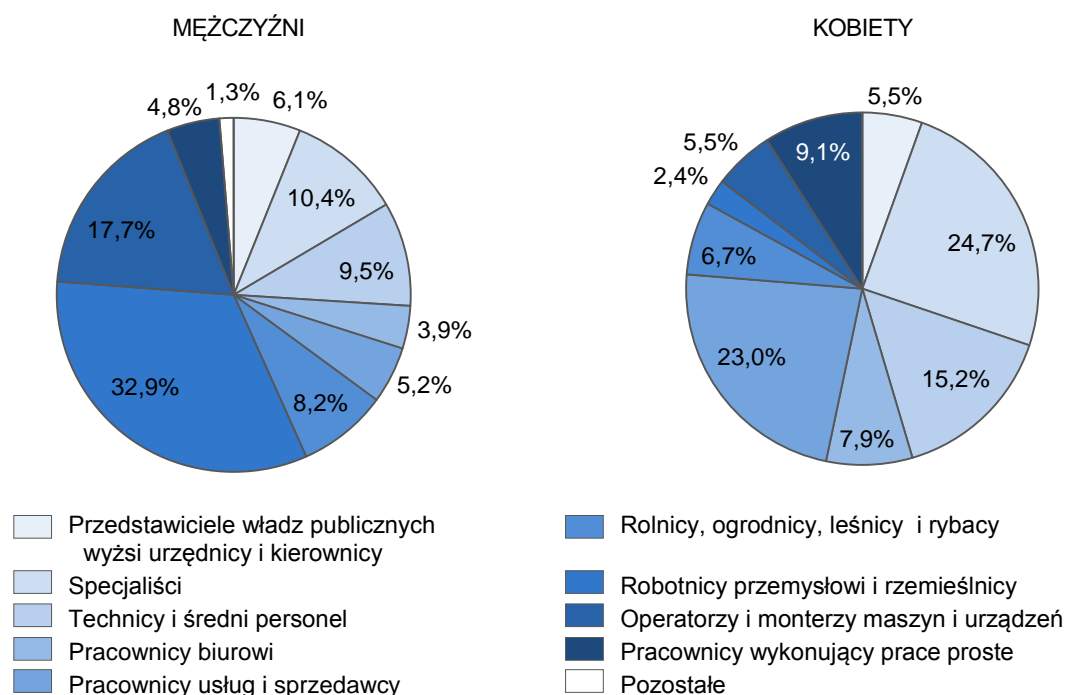
Na obniżenie rozpatrywanego miernika w okresie kwartału wpływ miał jego spadek wśród kobiet (o 1,7 p. proc.). Wśród mężczyzn odnotowano jego wzrost (o 0,4 p. proc.). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się zarówno w miastach, jak i na wsi, przy czym spadek był silniejszy w miastach (o 1,1 p. proc. wobec 0,4 p. proc.).

Wzrost omawianego miernika w okresie roku był wynikiem jego zwiększenia wśród mężczyzn (o 2,4 p. proc.). Wśród kobiet odnotowano jego spadek (o 0,6 p. proc.). Rozpatrując miejsce zamieszkania, wzrost wskaźnika zatrudnienia był większy wśród mieszkańców wsi niż miast (o 1,3 p. proc. wobec 0,3 p. proc.).

Dla mężczyzn wskaźnik zatrudnienia w I kwartale 2017 r. był wyższy o 22,1 p. proc. niż dla kobiet i wynosił 64,0%. Dla mieszkańców miast i wsi wartości tego miernika były równe i wynosiły po 52,4%.

Wśród osób w wieku produkcyjnym omawiany wskaźnik kształtował się na poziomie 71,3% i był niższy o 0,7 p. proc. w porównaniu z poprzednim kwartałem, natomiast wyższy w stosunku do analogicznych okresów 2016 r. i 2010 r. (odpowiednio: o 1,0 p. proc. i o 8,2 p. proc.).

Wykres 3. **Struktura pracujących według płci i grup zawodów w I kwartale 2017 r.**

W I kwartale 2017 r. w charakterze pracowników najemnych pracowało 332 tys. osób, tj. 83,8% ogółu pracujących (w tym 72,6% w sektorze prywatnym). Liczba osób pracujących na własny rachunek wynosiła 53 tys. (tj. 13,4% ogółu pracujących), w tym 11 tys. osób to pracodawcy (tj. 20,8% pracujących na własny rachunek). Pomagający członkowie rodzin liczyli 11 tys. osób, tj. 2,8% całej populacji pracujących.

Najliczniejszą grupę zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi stanowili pracownicy najemni, a ich odsetek był wyższy wśród pracujących mieszkańców miast niż wsi (89,4% wobec 78,2%). Wśród pracowników najemnych 74,4% osób miało pracę na czas nieokreślony (stałą). Na czas określony zatrudnionych było 25,6% pracowników najemnych.

Osoby, które w badanym tygodniu przepracowały 40 i więcej godzin stanowiły największy odsetek pracujących w I kwartale 2017 r. – 76,3%. Wśród nich przeważający był udział mężczyzn (62,6%); większy udział mieli również mieszkańcy miast (54,0%). Odsetek pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy kształtował się na poziomie 9,3% dla grupy osób, które przepracowały 30–39 godzin w tygodniu oraz 5,6% dla grupy od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 2,8% badanych osób.

Najwięcej osób pracowało w zawodzie z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (20,2% wszystkich pracujących). Wśród mężczyzn odsetek dla tej grupy zawodowej wynosił 32,9%; znaczący udział posiadała również grupa operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 17,7%. Wśród kobiet przeważały dwie grupy zawodów: specjaliści – 24,7% oraz pracownicy usług i sprzedawcy – 23,0%.

BEZROBOTNI

W I kwartale 2017 r. liczba osób bezrobotnych wynosiła 22 tys. i wzrosła w stosunku do poprzedniego kwartału o 29,4%. W okresie roku oraz w porównaniu z I kwartałem 2010 r. liczebność omawianej zbiorowości zmniejszyła się (odpowiednio: o 4,3% i o 57,7%).

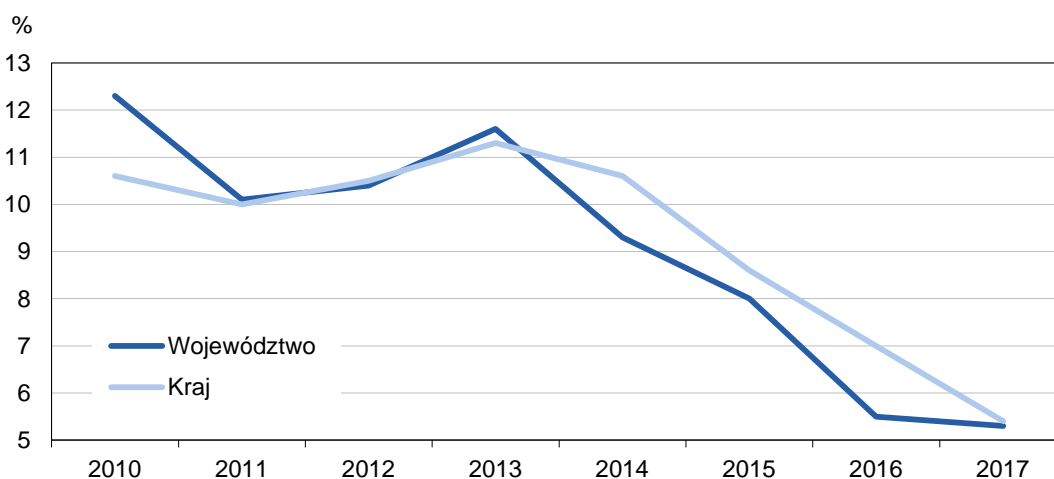
Na zwiększenie ogólnej liczby osób bezrobotnych w odniesieniu do poprzedniego kwartału wpływ miał większy wzrost jej liczby wśród mężczyzn niż kobiet (o 37,5% wobec 22,2%). Rozpatrując miejsce zamieszkania zdecydowanie większy wzrost wystąpił wśród mieszkańców wsi niż miast (o 66,7% wobec 18,2%).

Spadek liczby bezrobotnych obserwowany w okresie roku dotyczył mężczyzn (o 8,3%), podczas, gdy liczba bezrobotnych kobiet nie zmieniła się. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania liczba bezrobotnych zmniejszyła się na wsi (o 16,7%), a wzrosła w miastach (o 18,2%).

Rozpatrując kryterium wieku, w I kwartale 2017 r. największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przypadł grupie 25–34 lata (27,3%).

Ze względu na poziom wykształcenia, wśród bezrobotnych największy odsetek odnotowano dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (40,9%).

Wykres 4. **Stopa bezrobocia w I kwartale**

Stopa bezrobocia dla ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej w I kwartale 2017 r. wynosiła 5,3%, tj. więcej o 1,3 p. proc. niż w poprzednim kwartale, natomiast mniej niż w analogicznych okresach 2016 r. oraz 2010 r. (odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 7,0 p. proc.). Stopa bezrobocia dla mężczyzn była niższa o 1,7 p. proc. niż dla kobiet i wynosiła 4,5%. Niższe natężenie bezrobocia odnotowano na wsi niż w miastach i kształtowało się na poziomie 5,1% wobec 5,9%.

Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia wynosiła 5,5% i podobnie jak dla ogółu wzrosła w ujęciu kwartalnym (o 1,3 p. proc.), a spadła w okresie roku i w porównaniu z I kwartałem 2010 r. (odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 7,1 p. proc.).

Osoby, które straciły pracę stanowiły połowę wszystkich bezrobotnych i w porównaniu z poprzednim kwartałem ich udział zwiększył się o 8,8 p. proc., natomiast w skali roku zmniejszył o 10,9 p. proc. Wśród bezrobotnych odsetek osób powracających do pracy po przerwie był wyższy niż w poprzednim kwartale oraz rok wcześniej (odpowiednio: o 1,1 p. proc. i o 10,3 p. proc.).

W I kwartale 2017 r. osoby bezrobotne najczęściej poszukiwały pracy poprzez ogłoszenia w prasie – 18 tys. (81,8%), korzystając z biur pracy oraz pomocy krewnych i znajomych – po 17 tys. (po 77,3%).

Przeciętny czas poszukiwania pracy w I kwartale 2017 r. wynosił 7,7 miesięcy i nie zmienił się w ujęciu kwartalnym, natomiast był krótszy niż rok wcześniej i w I kwartale 2010 r. (odpowiednio: o 0,8 miesiąca i o 0,5 miesiąca).

Największym udziałem wśród ogółu bezrobotnych charakteryzowały się osoby bezrobotne poszukujące pracy do 3 miesięcy włącznie – 59,1%.

BIERNI ZAWODOWO

Populacja biernych zawodowo w I kwartale 2017 r. liczyła 337 tys. i stanowiła 44,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Ich liczba zmniejszyła się w skali kwartału, jak i w ujęciu rocznym oraz w porównaniu z I kwartałem 2010 r. (odpowiednio: o 0,6%, o 2,6% i o 3,2%).

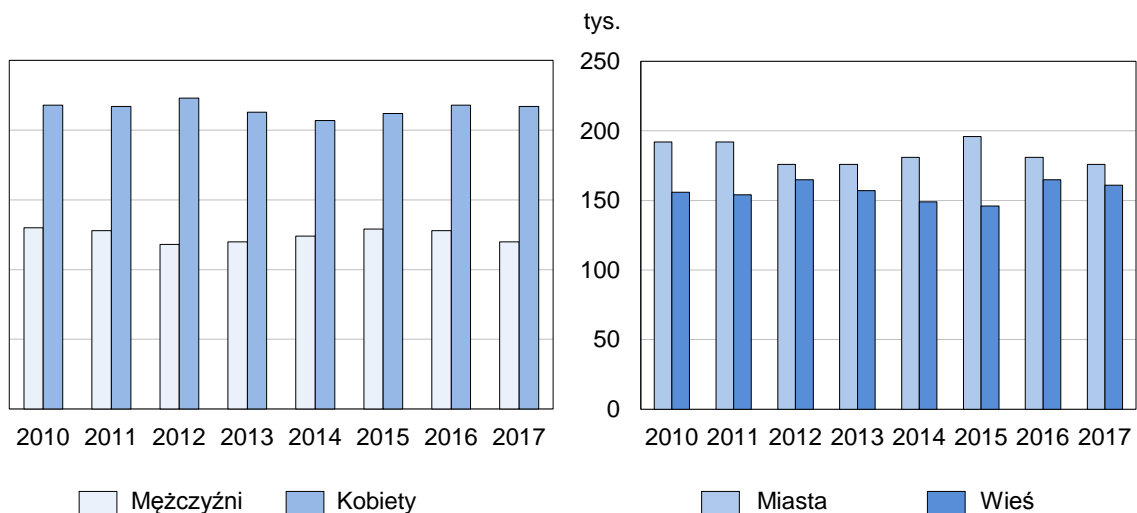
Większość, tj. 64,4% wśród biernych zawodowo stanowiły kobiety i ich udział był wyższy w porównaniu z poprzednim kwartałem oraz analogicznymi okresami 2016 r. i 2010 r. (odpowiednio: o 1,0 p. proc., o 1,4 p. proc. i o 1,8 p. proc.). Ponad połowę (52,2%) biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast.

W wieku produkcyjnym było 131 tys. osób, tj. 38,9% ogółu biernych zawodowo, a ich udział zmniejszył się zarówno w ujęciu kwartalnym, rocznym oraz w porównaniu z I kwartałem 2010 r. (odpowiednio: o 0,9 p. proc., o 1,3 p. proc. i o 6,5 p. proc.).

W większości osoby bierne zawodowo legitymowały się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (38,0%), a także zasadniczym zawodowym (24,9%) oraz policealnym i średnim zawodowym (19,3%).

Główną przyczyną braku aktywności zawodowej (49,3% osób z tej grupy) była emerytura (54,2% wśród mężczyzn i 46,5% wśród kobiet) – mniej o 0,6 p. proc. niż w poprzednim kwartale, natomiast więcej (o 0,2 p. proc.) niż rok wcześniej.

Wykres 5. **Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania w I kwartale**

Nauka i uzupełnianie kwalifikacji były powodem niewykonywania i nieposzukiwania pracy dla 15,4% osób (18,3% wśród mężczyzn oraz 13,8% wśród kobiet). W porównaniu z poprzednimi okresami udział ten zmniejszył się (o 0,8 p. proc. w ujęciu kwartalnym i o 1,9 p. proc. w ujęciu rocznym). Chorobę lub niepełnosprawność jako przyczynę bierności zawodowej wykazało 9,8% osób (15,8% mężczyzn i 6,5% kobiet) – więcej niż w poprzednim kwartale i rok wcześniej (odpowiednio: o 0,7 p. proc. i o 1,1 p. proc.). Odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy w I kwartale 2017 r. wynosił 2,7% i ich udział w ujęciu kwartalnym nie zmienił się, natomiast był niższy niż przed rokiem (o 1,1 p. proc.).

PODSUMOWANIE

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej (BAEL) przeprowadzonego w I kwartale 2017 r. w województwie opolskim wskazują na pogorszenie sytuacji na rynku pracy w porównaniu z poprzednim kwartałem. Odnotowano zmniejszenie liczby osób pracujących, przy czym spadek w większym stopniu dotyczył kobiet niż mężczyzn, a obok niższych wartości zarówno ogólnego współczynnika aktywności zawodowej, jak i wskaźnika zatrudnienia wystąpił wzrost stopy bezrobocia oraz obciążenia pracujących osobami niepracującymi. Na przestrzeni kwartału nie zmienił się okres poszukiwania pracy.

W relacji do analogicznych kwartałów 2016 r. i 2010 r. rozpatrywane mierniki wykazywały korzystne zmiany: wskaźnik zatrudnienia był wyższy, a stopa bezrobocia oraz obciążenie pracujących – niższe.

TABLICE

Tablica 1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w województwie opolskim na tle kraju

Wyszczególnienie	2010	2016		2017
	I kw.	I kw.	IV kw.	I kw.
K R A J				
Aktywni zawodowo w tys.	16975	17215	17286	17208
pracujący	15177	16012	16328	16281
bezrobotni	1798	1203	958	926
Bierni zawodowo w tys.	13957	13495	13410	13405
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,9	56,1	56,3	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,1	52,1	53,2	53,2
Stopa bezrobocia w %	10,6	7,0	5,5	5,4
WOJEWÓDZTWO				
Aktywni zawodowo w tys.	423	417	423	418
pracujący	370	394	405	396
bezrobotni	52	23	17	22
Bierni zawodowo w tys.	348	346	339	337
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,9	54,7	55,5	55,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	48,0	51,6	53,1	52,4
Stopa bezrobocia w %	12,3	5,5	4,0	5,3

Tablica 2. Współczynnik aktywności zawodowej według płci, miejsca zamieszkania i grup wieku

Wyszczególnienie	2010	2016		2017
	I kw.	I kw.	IV kw.	I kw.
	w %			
O g ó ł e m	54,9	54,7	55,5	55,3
w tym w wieku produkcyjnym ^a	72,2	74,5	75,1	75,5
mężczyźni	65,1	64,9	66,0	67,0
kobiety	45,2	45,2	45,8	44,9
Miasta	55,6	54,9	56,5	55,7
Wieś	54,0	54,4	54,4	55,2
Według wieku:				
15–24 lata	40,2	37,0	36,7	40,0
25–34	85,2	83,8	82,9	82,8
35–44	87,6	86,2	86,3	86,3
45–54	80,6	82,9	84,5	83,3
55 lat i więcej	17,6	23,3	25,1	24,1

^a Mężczyźni 18–64 lata; kobiety 18–59 lat.

Tablica 3. **Wskaźnik zatrudnienia według płci, miejsca zamieszkania i grup wieku**

Wyszczególnienie	2010	2016		2017
	I kw.	I kw.	IV kw.	I kw.
	w %			
O g ó ł e m	48,0	51,6	53,1	52,4
w tym w wieku produkcyjnym ^a	63,1	70,3	72,0	71,3
mężczyźni	57,6	61,6	63,6	64,0
kobiety	38,9	42,5	43,6	41,9
Miasta	47,5	52,1	53,5	52,4
Wieś	48,7	51,1	52,8	52,4
Według wieku:				
15–24 lata	30,7	33,0	31,6	35,8
25–34	74,1	78,5	79,1	78,1
35–44	79,6	82,1	83,9	83,1
45–54	72,7	79,5	82,8	78,9
55 lat i więcej	16,0	22,3	24,4	23,4

a Mężczyźni 18–64 lata; kobiety 18–59 lat.

Tablica 4. **Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania**

Wyszczególnienie	2010	2016		2017
	I kw.	I kw.	IV kw.	I kw.
	w %			
O g ó ł e m	12,3	5,5	4,0	5,3
mężczyźni	11,5	5,1	3,3	4,5
kobiety	13,3	6,1	4,9	6,2
Miasta	14,6	5,0	4,9	5,9
Wieś	9,8	6,1	3,0	5,1

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu, mniejsze niż 15 tysięcy. W przypadku, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys., zostały one zastąpione znakiem kropki ("."), co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.